

třeba zmíněná věta ještě s jinými smluvními ustanoveními jest pod podpisem žalovaného. Bylo na něm, by si před podpisem celý obsah lístku přečetl. Není za všech okolností povinností prodávajícího, by druhou stranu na jednotlivé smluvní podmínky upozornil, je předčítal a na souhlas se dotazoval, zvláště ano se netvrdí, že si počínal obmyslně. Žalovaný sám při výslechu jako strana uvedl, že je majitelem strojírny; lze tedy právem u něho předpokládati takovou míru opatrnosti, by si před podpisem celou objednávku přečetl, tím spíše, an sám připouští, že věděl, že pod podpisem bylo v objednacím lístku ještě něco menším písmem vytištěno, a any takové doložky o příslušnosti v obchodních kruzích nejsou neobvyklé. Nevadí, že se příslušnosti podrobuje jenom adresát, an prorogovaný soud je zároveň řádným sudištěm druhé strany. Podpisem objednacím lístku za těchto okolností došlo k výslovné úmluvě o příslušnosti okresního soudu v Přerově pro spory z této objednávky.

Čís. 11162.

Sudiště podle § 87 a) j. n.

Nestačí, že z předložených listin vyplývá jen, že zboží bylo odesílatelem předáno dráze k dopravě a že došlo na místo určení, třebaže žalovaný doznal, že zboží dostal.

(Rozh. ze dne 20. listopadu 1931, R I 926/31.)

Žalobce opřel žalobu co do místní příslušnosti o § 87 a) j. n. Námitku místní nepřislušnosti soud prvního stupně zamítl, rekursní soud námitce vyhověl a žalobu odmítl v podstatě proto, že nebylo listinami prokázáno převzetí zboží. Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Skutečné převzetí zboží žalovanou není prokázáno listinami. Z předložených listin vyplývá jen, že zboží bylo stěžovatelkou předáno dráze k dopravě, a z nákladního listu, že došlo na místo určení, nikoliv však, že bylo vyplaceno žalovaným. Z těchto listin nevyplývá, že zboží bylo žalované skutečně předáno. (Srov. rozh. sb. n. s. čís. 1100, 2310, 2522, 6063). Tuto vadu nemůže nahraditi doznání žalovaného, že zboží dostal, neboť předpis § 87 a) j. n. jest povahy ryze formální a žalovaný může sice uznati příslušnost dovolaného soudu, ale nemůže svým uznáním učiniti bezúčinným předpis, že pro sudiště podle § 87 a) j. n. jest třeba, by i skutečné převzetí zboží bylo listinou prokázáno (srov. rozh. n. s. čís. 2522).

Čís. 11163.

Placená dovolená zaměstnanců (zákon ze dne 3. dubna 1925, čís. 67 sb. z. a n.).

Zaměstnanci jest ponecháno na vůli, zda se chce domáhati dovolené. Zaměstnavatel není povinen, by mu ji nabízel a vnucoval.

Zaměstnanec pozbývá nároku na dovolenou, neuplatní-li své právo na ni v tom kterém služebním roce. Zaměstnanec, nenastoupivší bez důvodu dovolenou, není oprávněn žádati místo ní peněžitou náhradu.

(Rozh. ze dne 20. listopadu 1931, Rv I 1429/30.)

Proti žalobě, již se domáhal zaměstnavatel na zaměstnanci vrácení zapůjčených peněz, namítl žalovaný započtením vzájemné pohledávky na odměnu za práci přes čas a za neposkytnutou dovolenou. Procesní soud první stolice, uznáv vzájemné pohledávky za pravé, zamítl žalobu. Odvolací soud uznal podle žaloby, neuznáv vzájemné pohledávky za pravé, a to pohledávku na odměnu za práci přes čas v podstatě proto, že mzda byla mlčky paušalována dohodou stran, pohledávku na náhradu za neposkytnutou dovolenou pak zvláště proto, že žalovaný nikdy nežádal o dovolenou, ač by mu byla bývala povolena, takže vlastně bez důvodu nenastoupil dovolenou a nemůže se proto ve smyslu § 11 zákona ze dne 3. dubna 1925, čís. 67 sb. z. a n. domáhati odškodnění za dovolenou.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání a uvedl v otázce, o níž tu jde, v

důvodech:

Pokud se týče náhrady za dovolenou, souhlasí nejvyšší soud s názorem soudu odvolacího, že žalovaný na ni nemá nárok podle § 11. zákona ze dne 3. dubna 1925, čís. 67 sb. z. a n. Se zřetelem k dovolatelovým vývodům jest k osvětlení otázky uvésti toto: Zaměstnanec má za podmínek § 1. zákona čís. 67/1925 nárok na placenou dovolenou k zotavení a po čas této dovolené přísluší mu náhrada mzdy podle § 9. Žádati zákonitou dovolenou jest zaměstnancovým právem, udělití ji jest pak povinností zaměstnavatelovou. Z toho plyne, že jest zaměstnanci ponecháno na vůli, zda se chce domáhati dovolené, a že zaměstnavatel není povinen, by mu ji nabízel a vnucoval. Zákon dále předpokládá, že zaměstnanec nastoupí příslušející mu dovolenou na zotavení v tom kterém služebním roce, což vyplývá zejména z ustanovení § 8, v němž se mluví o roce, v němž se dovolená uděluje, dále z ustanovení § 10, že zaměstnanec, který dostal výpověď z práce neb opustil práci z důležitých důvodů před nastoupením dovolené, má nárok jen na poměrnou placenou dovolenou, odpovídající pracovní době v roce pro dovolenou rozhodné, a z ustanovení § 11, že placená dovolená nepřísluší těm, kdož v roce, kdy na dovolenou by jinak měli nárok, před jejím nastoupením byli propuštěni z práce z důležitých důvodů. Z toho jest usuzovati, že zaměstnanec pozbývá nároku na dovolenou k zotavení, neuplatní-li své právo na ni v tom kterém služebním roce, a takto jest rozuměti i ustanovení § 11, že placená dovolená nepřísluší těm, kdož ji bez důvodu nenastoupili. Podle důvodové zprávy k vládnímu návrhu zákona (tisk 5112 poslanecké sněmovny z roku 1925) jest jeho účelem, by se úpra-

vou placených dovolených zvýšila tělesná i mravní zdatnost dělnictva a tím chuť ku práci a produktivnost zdejšího národního hospodářství, kteréhožto účelu má býti dosaženo delší nepřetržitou dovolenou. S tímto účelem by se nesrovnávalo, kdyby se zaměstnanec, třeba i po více let, nehlásil o dovolenou jen proto, by se mu místo ní dostalo po vystoupení ze služby peněžité náhrady. Že nároku na dovolenou k zotavení nemá býti zaměstnanci využíváno k získání hmotných výhod, vyplývá zejména z ustanovení druhého odstavce § 11, že náhrada mzdy za dobu dovolené nepřísluší těm, kdož v době dovolené pracovali za úplatu pro osoby cizí. V souzeném případě se žalovaný nedomáhá na žalobkyni, by mu poskytla dovolenou k zotavení, nýbrž požaduje teprve po skončení služebního poměru jen peněžitou náhradu za ni. Odvolací soud však zjistil, že žalovaný za trvání služebního poměru nikdy nežádal o dovolenou, ač by mu byla bývala beze všeho udělena, a jest proto souhlasiti s názorem napadeného rozsudku, že žalovaný, nenastoupiv bez důvodu dovolenou, pozbyl na ni podle § 11 zákona č. 67/1925 nároku a není proto ani oprávněn, žádati místo ní peněžitou náhradu.

Čís. 11164.

Domáháno-li se v žalobě plnění závazku proti veřejnému společníku jako jeho s o u k r o m é h o závazku, ač šlo vlastně o závazek s p o l e č e n s k ý, jest žalobu zamítnouti pro nedostatek pasivního oprávnění ke sporu. Nestací pouhé dodatečné označení žalovaného jako veřejného společníka.

(Rozh. ze dne 20. listopadu 1931, Rv I 1544/30.)

Žalobce domáhal se na žalovaném veřejném společníku zaplacení za práce, jež konal veřejné obchodní společnosti. O b a n i ž š í s o u d y žalobu zamítly, o d v o l a c í s o u d z těchto důvodů: Těžištěm sporu jest posouzení otázky, zda jest žalovaný na základě žaloby, směřující proti němu z důvodů jeho právního jednání jako soukromníka a na základě pozdějšího tvrzení, že se ho žalobní nárok týká též jako společníka veřejné obchodní společnosti, k žalobě pasivně oprávněn čili nic. Prvý soudce otázku tuto zodpověděl záporně a v důsledku toho žalobu pro nedostatek pasivního oprávnění zamítl, podle názoru soudu odvolacího právem. Pro posouzení jest rozhodné tvrzení žalobní, jež směřuje proti žalovanému jako proti soukromníku, neboť se v žalobě výslovně tvrdí, že byl žalobce, který se domáhá zaplacení hodin přes čas odpracovaných, zaměstnán u žalovaného jako kočí. Soudce prvé stolice v napadeném rozsudku vychází z předpokladu, že žalobce přiznává, že byl zaměstnán vlastně u firmy U. a syn, jejímž jest žalovaný Mořic U. veřejným společníkem, kterýžto předpoklad nebyl stranou žalující ani napaden. Podle čl. 112 obch. zák. ručí sice společníci veřejné obchodní společnosti za veškeré závazky společnosti solidárně a veškerým svým jměním, avšak tiž, třeba jsou sice materiálně nositeli práv